

NA IGU

Komunalna infrastruktura se izboljšuje

Na Igu je nekaj časa potekalo dela na rekonstrukciji ceste R 324, ki povezuje središče Iga z bližnjo Zavrčjo. Investitor projekta je Republika uprava za ceste, gradbena dela pa izvaja Cestno podjetje Ljubljana. Še letos naj bi zgradili meteorne kanale in cestne prevlekle z grobo bitumensko prevleko, ostala dela pa naj bi dokončali najkasneje do 30. maja druge leto, ko poteče rok za prevzem ceste (gradnja bo seveda odvisna tudi od vremenskih razmer). Kakih 800 do 900 metrov dolgo cesto bodo seveda opremlili tudi s pločniki. Po predračunu naj bi celotna rekonstrukcija ceste stala nanokom 25.664.173 tolarjev, od tega samo izgradnja potnikov 1.546.774 tolarjev. Sednje bo finančni Mestna komunalna skupnost, vse ostalo pa RUC.

Še letos naj bi izdelali tudi načrte za rekonstrukcijo ceste Ig-Skofljica. Računajo, da bodo cesto asfaltirali že drugo leto.

V sami Zavrbi so letosnje leto zgradili primarni vod za kanalizacijsko omrežje. Hise ob cesti so že priključili na omrežje, bolj oddaljena gospodinjstva pa naj bi se priključila, kot pravijo na KS Ig, v skladu z njihovimi pogodbami odnosno plačiliom

V KS VELIKE LAŠČE

Nove cestne povezave

Zaradi hitrosti, s katero sprejemajo in potrjujejo proračun naših, včasih nepredvidljivih poslancev, na različnih državah nivojih, gradnja komunalne infrastrukture doseže svoj vrh v poznejših dneh. Tako je tudi v naši KS Velike Lašče. In ker naši kraji s povprečno nadmorsko višino ca 600 m meteorološko spadajo pod vpliv snežniških klimatskih razmer, se čestokrat zgodi, da izvaljece del prežene sneg. Pri nas pa se lahko zimске razmere zavlečejo pozno v pomlad, in tako se dela lahko, ali pa tudi ne, nadaljujejo v prihodnjem letu.

Upajmo, da letos ne bo tako, saj se krajin, investitor, predvsem pa izvajalci nenehno obračamo v nebo in poslušamo dolgoročne vremenske napovedi, kajti v naši KS se končujejo za nekatere kraje pomembne cestne povezave.

Regionalna cesta

Na regionalni cesti M, Škofljica-Kocevje intenzivno obnavljajo dotrajano sredino cestnice po najnovejšem postopku »vroci renika«. Pri mekarni v Velikih Laščah pa smo bogatejši za nov most. Se vedno pa se dogovarjamo o vertikalni signalizaciji s CPL. Glavni problem pa še vedno obstaja 5 avtobusnih postajališč, predvsem pa v Velikih Laščah.

Lokalne ceste

Ravno sedaj potekajo dela voziščne konstrukcije lokalne ceste L - 4814 Prilejše-Dvorska vas. Zaradi sorazmerno zahtevne geomehanike hribin in hidrogeologije zalednih voda, je za investitorja in izvajalca to delo izredno zahtevno.

Pri gradnji te ceste pa velja omeniti izvajalca »Storitve z gradbeno mehanizacijo« Mirana Milaca in sodelavce. Delo opravljajo izredno hitro, dosledno, strokovno in korektno, tako da je njihov uspeh zagotovljen. V delu je ostal še odsek ceste Karlovica (dola) - Podžaga. Upamo, da bo tudi ta odsek dobil asfaltno prevleko.

V delu pa je tudi zbiranje projektnih dokumentacij za odsek lokalne ceste Karlovica-Knej v polovični izmeri od skupno 5 km.

MANFRED DETERDING

K članku Zakaj tako iz prejšnje številke

Na 8. strani našega časopisa smo v septembrski številki objavili prispevek z naslovom Zakaj tako izpod peresa našega sodelavca, ki se je podpisal z imenom Trnovčan. V članku je opozoril na nepravilno parkiranje na Svabičevi ulici v Trnovem, kjer klub opozorilne mu prometnemu znaku Prepovedano parkiranje, cesta ostaja zaparkirana. Na članek, ki je bil mimogrede povedano zelo odmeven, pa o tem pozneje, so se odzvali tudi viški policaji in občane, ki so s takšnim nepravilnim parkiranjem kršili prometni predpis, tudi mandatno kaznovali za prekršek.

Na naslov policije iz našega uredništva se je zgnilo kar precej odmevov, takšnih in drugačnih. Torej tistih, ki so takšno spodbujanje policajev grajali, saj kot stanovalci tam parkirajo že vrsto let in s svojim parkiranjem

UREDNIŠTVO

ZAKAJ TAKO?

Propadajoči pomnik časa

Poleg mostu čez Išlico stoji star trikoten kamnit spomenik za katerega se ne zmeni malodane nihče od mimoidočih. Prepričan sem, da otroci, ki hodijo mimo njega vsak dan v šolo, ne vedo čemu je služil.

Zakaj spomenika nihče ne popravi, da bi služil svojemu namenu? Zahvaljujoč nekdanjemu župniku v Trnovem g. Ivanu Vrhovniku, ki je leta 1933 izdal knjigo »Kronika trnovske župnije«, se o tem pomniku poučimo:

Da so lahko opravljali obsežna osuševalna dela na šotnem Barju, na desnem bregu Ljubljane, so odstranili v Ljubljani, vse mlinske jezove. Poglabili so strugo Ljubljane in Grubarjevega prekopa. Ker se je cesar Franc Ferdinand osebno zavzel za osuševalna dela na Barju, so leta 1827 zgradili ravno Izansko cesto in jo obsadili s topoli. Za ta dela sta imela največ zaslug deželni guverner Schmidburg in mestni župan Hradecky (1820-1846). Prav na njune zaslugе spominja ta spomenik. Na njem je bila kovinska plošča z nemškimi besedilom, ki je s spomenika izginila ob prevratu (1918). Od tedaj dalje je ostal le kamen, ki pa ga dodobra načenja zob časa in pozabe (poškodba zahodnega vogala - odpadel kamen).

Zelo malo sredstev bi bilo potrebno, če bi odgovorni zanj poskrbeli, spomenik utrdili in mu namestili novo ploščo s slovenskim (morda skrajšanim besedilom), kar si je zaželel že leta 1933 župnik v Trnovem.

Nekdaj je na plošči pisalo v nemščini: »Prva cesta na Ljubljanskem barju od Ljubljane do Studenca pri Soneku, začeta leta 1825, dovršena leta 1827, na stroške in z združenimi močmi občin okraja ljubljanskega magistrata, ljubljanske in soneske občine, zgrajena pod vodstvom in z vztrajno vna- mo cesarskega svetnika člana deželnih sta-

BORIS LESKOVIC

Gasilci so pripravljene posredovati tudi visoko v hribih

Z usklajeno akcijo večih gasilskih društev, gasilci lahko dosežejo tudi najbolj zakotne doline, tudi v primeru, če so vodni viri oddaljeni kilometer ali še več od mesta požara. To je znova dokazala tudi verižna (mokra) vaja Krajevne gasilskega poveljstva Horjul, na kateri so gasilci črpali vodo kar iz okoli tri tisoč metrov oddaljenega potoka Horjulke. Cilj napada (vaja je imela kar štiri napade) je bila Rožnikova domačija v Prosci nad Zaklancem s kar 160 metri višinske razlike.

Na vaji, ki so jo pripravili v sklopu Meseca požarne varnosti, so poleg Gasilskega društva Horjul, sodelovali tudi GD Zaklanec, GD Žazar, GD Sentjuri, GD Vrženec in GD Podolnica, ki je sodelovalo tudi s cisterno Creino in motorno črpalno MB.

»Odkar tovrstne preizkušnje organizira Krajevno gasilsko poveljstvo Horjul, je bila to verižna vaja z najdaljšo relacijo. Tako daleč B vod do zdaj še nismo vlekli. Vajo sta si ogledala tudi predstavnik Občinske gasilske zveze Ivan Klemen in predstavnik sektorja Dobrova, podpoveljnik Janko Ušeničnik,« je povedal poveljnik Krajevne gasilskega poveljstva Horjul Janko Šušteršič. B. VRHOVEC

KMETIJSKI NASVETI

Hren - pridelovanje in zdravilne lastnosti

Domovina hrena je vzhodna Evropa in je izrazito slovanska rastlina, ruski naziv hrijen so prevzeli vsi slovanski narodi. Hren je danes razširjen po vsem svetu.

Cep rav je večletna rastlina, ga pridelujemo kot enoletno kulturo. Na istem mestu lahko raste tudi več kot dvajset let, sadimo ga spomladi, takrat, ko je zemlja že dovolj ogreta, izkopavamo pa v jeseni, ko začnejo listi rumeneti. Hren je kultura, ki zahteva veliko ročnega dela, rabi pa srednje in težka tla, ker na lahkih pesčenih tleh izgubi svoj specifični okus, na tleh bogatih z železovimi spojinami pa postanejo korenine crnkaste. V kolobarju sledi kulturam, ki jih gojimo z hlevskim gnojem, ali leguminozam. Razmnožuje se vegetativno, z rezniki, ker je seme največkrat sterilno. Reznice naj bi bile debele 1-2 cm in dolge od 5-30 cm. Kakšen pridelek bomo dosegli, je v veliki meri odvisno od pravih izbranih reznice, ki jih izberemo že v jeseni, ob izkopu hrena, ko od glavnega korena odstranimo stranske korenine in najlepše med njimi nam služijo kot reznice prihodnje pomlad. Reznice vsakodnevno v kletih v vlažen pesek. Spomladi se poberejo iz peska in pripravijo za sajenje tako, da jim odrežemo oba konca, zgornjega vodoravno, spodnjega pa v kotu.

Hren sadimo v globino 4-10 cm, medvrstna razdalja 30x50 cm, v vrsti pa 5-8 cm. Gojimo lahko z hlevskim gnojem (50 ton/ha), dognojemo pa z Ureco ali Kanom. Za svoj razvoj potrebuje veliko kalija, zato moramo tudi mi gnojiti z NPK gnojili, ki ga imajo veliko (0-15-30). Tla, ki so zelo kisla, niso primerna za sajenje hrena, zato jih je potrebno pred tem apniti. Hren ima zelo skromne zahteve glede vlage, tako v zemlji, kot v zraku. Pri prevelikih količinah vode se koren slab razvija in lahko odmirne. Med vegetacijo je potrebno stranske

izraske na glavni korenini, redno čistiti, prav tako pa ga moramo zaščititi pred plevlji. Za zaščito uporabljamo herbicid Patoran (4-5 kg/ha), pred pojavom sive plisi pa preventivno škropimo z Bayletonom.

S priručnikom hrena pričnemo takrat, ko se listi posušijo. V premeru ima takrat najmanj 2 cm, težak pa je okoli 150 gramov.

100 gramov težak, na zraku, posušen hren vsebuje 76 g vode, okoli 3 g dušičnih snovi, 0,35 g maščob, 3 g celuloze in 16 g nedušičnih ekstraktivnih snovi.

Vsebuje precej vitamina C (150 mg/150 g), bakra in žvepla, ki je vezan v organski obliki (80 mg/100 g), veliko je ogljikovih hidratov (predvsem glukoza in saharoza), glutamine, asparagin in encim tirozin ter glikozid sinigrin iz katerega se ustvarja olje, ki je zelo podobno olju gorjunske. Hren vsebuje tudi eterična olja, ki so specifične in na okusa, ima pa tudi baktericidne snovi, ki preprečujejo rast in razvoj mikroorganizmov. Kalorična vrednost 100 gramov korena je 51 kalorij.

Hren se v zdravilne namene uporablja predvsem kot sredstvo, ki pospešuje izločanje urina iz sečnega mehurja in potene, uporablja se pri zdravljenju prehladov in pljučnic, encimsko pa deluje na sluznico prebavnega trakta in pospešuje izločanje prebavnih sokov, odpravlja črvesne parazite ter odprina ožilje.

Uporablja se predvsem sveže nariban hren, v manjših količinah, ker lahko pri konzumaciji večjih količin povzroča krvavenje v ledvicah. Ker je bogat s C vitaminom preprečuje krvavenje iz dlesni in skorbut, med ljudmi pa je poznan kot sredstvo za čiščenje krvi, predvsem v zgornji pomladi, ko zaradi pomanjkanja vitaminov, pada odpornost organizma.

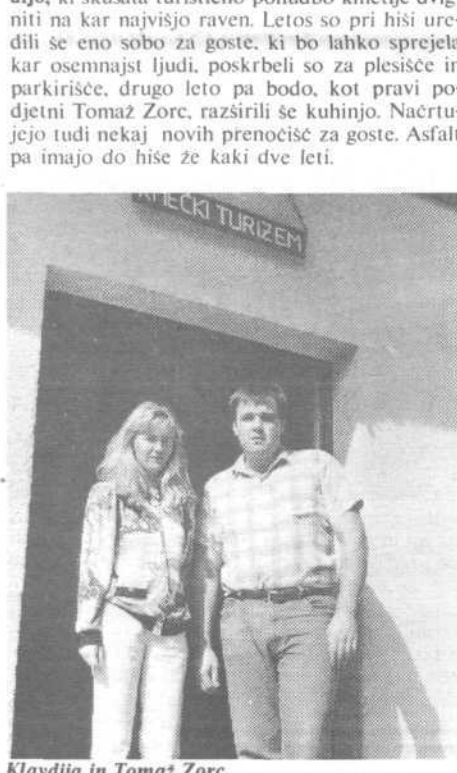
KMETIJSKI ZAVOD LJUBLJANA

Kmetijska svetovalna služba

NA TURISTIČNI KMETIJI PRI JARCU V GABRJU

Domače poslastice v »Mali Vipavi«

Pod kotom, brežnati kotlini visoko nad Gabrjem pri Dobrovi, včasih niso delali zmanj »Mala Vipava«. Sonce se dobesedno obesi na valovite bregove pod strmim Ravnikom, odkoder se ponuja razgled po vsem Gabrju, tja do dobroskih gričev. Nie čudnega, da je prav tu vzniknil kmečki turizem, ki ga zdaj že kakih petnajst let gojijo na kmetiji Pri Jarcu v gornjem delu Kote. Odkar je od nekdanjih gospodarjev, pri hiši ostala le še postarana mati Jožefa Zorc, je delo prevzel vnuk Tomaž z ženo Klavdijo, ki skušata turistično ponudbo kmetije dogniti na kar najvišjo raven. Letos so pri hiši uredili še eno sobo za goste, ki bo lahko sprejela kar osemnajst ljudi, poskrbeli so za plesišče in parkirišče, drugo leto pa bodo, kot pravi podjetni Tomaž Zorc, razširili še kuhinjo. Načrtujejo tudi nekaj novih prenočišč za goste. Asfalt pa imajo do hise že kaki dve leti.

Klavdija in Tomaž Zorc

Največ gostov prihaja k Jarčevim iz okoliških krajev in iz Ljubljane, nekaj pa jih je prišlo že celo iz Avstrije. Pri Jarcu se lahko okrepčajo s pristno kmečko hrano: pečenicami, krvavicami, ajdovimi žganci, z zaseko, šunko, sirovimi in orehovimi štruklji, pa tudi z bržljo. Dobro kapijico kmetija dobiva z Bizeljskega, kjer je doma Tomaževa žena Klavdija, nekaj pa tudi s Primorskega. Meso pa imajo kar doma. V hlevu imajo tčas sedem glav živine, za katero poleg mladega para in babice, skrbita tudi Tomaževa oče in mati, ki živita nižje v dolini.

»S kmetovanjem pri nas ni posebnih težav. Stopimo vsi skupaj, pa nekako gre« je poln delovne vneme mladi gospodar, ki za domači zaselek v sili pravi, da je pravzaprav »ravnina, ki je prislonejena na Ravnik«.

BRANKO VRHOVEC

KUMAR d.o.o.
Gradbeno in trgovsko podjetje
Pijava Gorica 190, 61291 Škofljica
Telefon in fax 666-2683

Stanovanjska hiša, vikend, gospodarski objekt, garaža... in obnova že obstoječih objektov.
Pokličite nas in pomagali Vam bomo željo uresničiti.

Iz KS Vnanje Gorice spet prihajajo vesele novice: Asfaltirana je Nova pot! Največ zaslug za ta premik na desetletja kritizirani ulici imajo gotovo tam živeči krajin, ki so stopili skupaj že v lanskem letu in ob pomoči novoizvoljenih organov KS (stare vodstvo KS jih je pred in med tem le klevetalo po časopisih in sodiščih, mesta ter občine, napeljali kanalizacijo, nov vodovod in ob cesti zgradili še pločnik.

Kljub vsemu bo najbolje, da tako, kot črna prevleka prekriva luknje in prah, tudi krajin pozabimo na medsebojne zamere in si med seboj stalno odpustajmo, kot doma - v družini!

Čas pa beži naprej in opozarja na stare in nove neresene probleme, kot sta pitna voda in kanalizacija. Tudi tu se premika. To je opazno ob Podpeški cesti, pa tudi g. Sejer iz KS Notranje Gorice je v zadnji Naši komuni govoril o tem.

Dela potekajo v skladu s soglasji lastnikov parcel. Do zastoja je prišlo v Podolgi njivi, saj varian-

Od asfalta do kulture

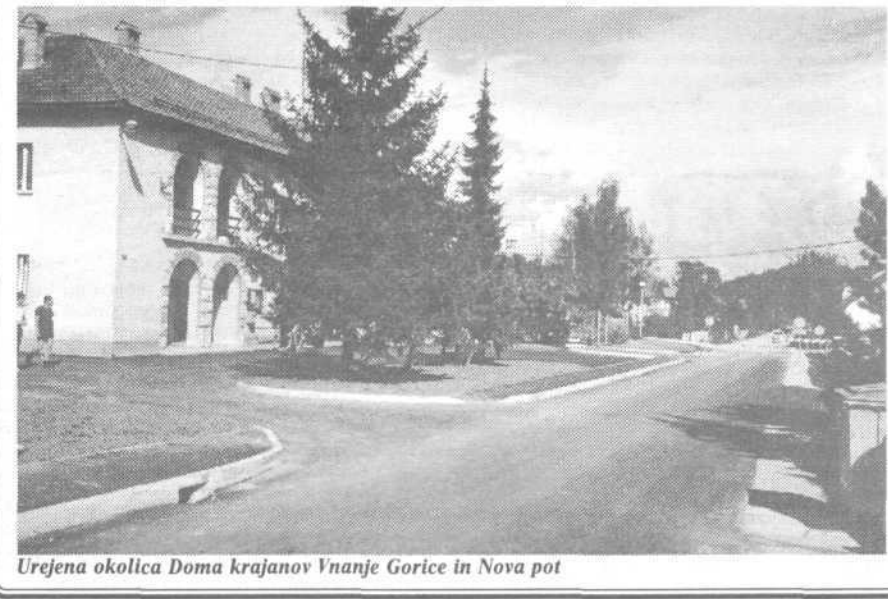
ta ob železnici ne upošteva že zgrajenih objektov. Druga možnost po Podpeški cesti pa pomeni večmesečno zaporo le te. Nadaljevanje izgradnje vodovoda in kanalizacije je torej odvisno tudi od neposrednih dogovorov med lastniki zemljiš in stroko - izvajalci del.

S KS Brezovica pa si prizadevamo sanirati tudi odprti jarek ob Podpeški cesti na Bičevju. Vodna skupnost zahteva vse dokumente, to pa bo verjetno zavezo nekoliko zavleklo. Sosedje ob cesti na Bičevju pa tudi nam povedo, da se je v omenjenem jarku znašlo že skoraj trideset osebnih avtomobilov, nekaj tovornjakov in celo avtobus.

Prav bi bilo, da bi sedaj, ko je vzdrževalna služba solidno pokrpla cestnice in obnovila bankine ter mulde ob Podpeški cesti, s skupnimi močmi »strli« ta Bičevski orehi.

Za lepši zaključek pa se novica iz kulture: Moški perski zbor iz Brezovice je 4. septembra gostil svoje prijatelje iz pobratenege Wiesehadene (Nemčija). Gostje so zapeli v cerkvi po maši. Pogostil pa jih je Gusti Plesko v svoji gostilni pri Kopcu.

DRAGO STANOVNIK

Urejena okolica Doma kranjov Vnanje Gorice in Nova pot

Razstava gob in zdravilnih zelišč v OS Horjul

Učenci osnovne šole Horjul so si lahko v prostorih šole tudi letos ogledali zanimivo razstavo gob, zraven pa se razstavo zdravilnih zelišč, ki sta jo pripravila petu razreda pod vodstvom mentorice Ilike Inthar in Janje Haler. Ljubitelji gob (razstavo je tudi to pripravi determinantor Gobarske družine Ljubljana Branko Vrbovec) so lahko tokrat občudovali kar 215 vrst gob, kar je bržčas svojevrstni rekord na solskih razstavah. Med drugim je bil sploh prvič (na solah) razstavljen veliki lovkar, redka goba iz družine mrežničark, ki je sicer doma v Avstraliji (na veliko razočaranje nekaterih otrok, goba ni hotela razviti svojih rdečih lovk, ampak je ostala zaprta v jajcu). Na ogled je bilo tudi okoli trideset različnih vrst golobice in skoraj vse vrste mušnice, vključno kajpak s smrtno nevarno zlezo na kaji se ji gobarji se posebej izognejo. B. V.

Oh, ta tiskarski škrt

V zadnji septembrski številki nam jo je zagodel pri objavi oglasa Lesnine, kjer bi moralo biti pravilno zapisano 60 odstotni popust in ne tako kot je bilo. Svojo nagajivost pa je vtaknil tudi v članek z naslovom Nova pridobitev kozarskih gostov. Kozarski gasilci so namreč kupili rabljen kombi MERCEDES 308 D in ne takšnega kot je bilo pomotoma zapisano. In se to, Pravilno se mora glasil, da je poveljnik predal ključ strojnemu referentu Elu Trčku, ta pa prvemu soferju tega vozila Simonu Holerju. Iskreno se opravičujemo. UREDNIŠTVO

**ZADRUŽNA
HRANILNO
KREDITNA SLUŽBA
LJUBLJANA**

IŽANSKA 303 LJUBLJANA
TELEFON 127-26-89

Obveščamo občane, da poleg blagajniških poslov in plačilnega prometa, plačila s položnicami - opravljamo tudi

MENJALNIŠKE POSLE

VPISUJEMO CERTIFIKATE ZA »KMEČKO DRUŽBO«

SMO KONKURENČNI

PREPRIČAJTE SE!

ODPRTO TUDI OB SOBOTAH!

JENNY d.o.o.

DELOVNI ČAS:
PO-PE: od 9. do 18. ure SO: od 9. do 13. ure

Prišla je jesen in z njo tudi prvi mraz. V trgovini JENNY na Igu smo se nanju dobro pripravili. V naši trgovini boste svojo družino lahko obkeli in obuli tako za tople kakor tudi mrzle jesenske dneve.

Nudimo vam veliko izbiro programa znanih slovenskih proizvajalcev: RAŠICE, LISCE, PELTENINE... Opozarjamo pa vas še, da pri nas lahko kupite westone (puhovke) MONT po tovarniških cenah.

Poleg tekstilnih izdelkov in oblačil lahko v naši trgovini izbirate še med drogerijskimi izdelki, kozmetiko, čistilnimi sredstvi, igračami in šolskimi potrebščinami. Nudimo vam možnost nakupa na 4 obroke!

Pozor!!! Pri gotovinskem nakupu nad 10.000 SIT, v času med 14. 10. in 22. 10. Vam priznamo 10% blagovni popust.

Dovolite, da Vas spomnimo še na prodajo sesalnih naprav z vodnim filtrom

HYLA

po tovarniški ceni na 4. obroke
(Skrivnost je v vodli!)

PREDSTAVLJAMO
VAM NAŠ KRAJ:

LOGARJI

Obrobne vasi so na slabšem

Logarji so ena redkih vasi na prostiranem velikolaskem območju, ki so jo vnesli celo v veliko turistično avtokarto Slovenije. Najbrž zavoljo evropske pespiti, ki poteka prav skozi to vas, obenem pa se je vasica, ki sicer premore vsega 11 hiš, znašla na stičišču pomembnih prometnih povezav med Knejem in Karlovcem ter Velikimi Laščami in Batštem. Logarčani radi postrežejo evropskim pespotnikom (ena od točk pespiti je bližnja cerkev Sv. Primoža s čudovitim razgledom), prijazni in ustrežljivi pa so tudi do drugih priselcev, ki jih zanese v vas.

Lani so v Logarjih ob izdatni soudeležbi kranjancov dobili asfalt skozi vas, letos pa so nasuli in nekoliko razširili še cesto od vasi do bližnje prasičje farme. Pri tem jim je z materialom in prevozi pomagala tudi KS Velike Lašče, v katero sodijo. Z izgradnjo prasičje farme pred tremi leti, se je precej povečal promet v tem delu vasi, pa tudi sicer je bilo cesto potrebno urediti. Še v letošnjem letu bi radi Logarčani končali vsaj zemeljska dela pri obnovi ceste Podsmreka-Kaplanovo, po kateri imajo, kot pravijo, najkrajši do-

stop do Velikih Lašč. Asfalt na tej cesti bi prišel prav vsem okoliškim vasem, zato bi radi, da bi se družno lotili zadeve.

Še bolj problematična je cesta Knej-Karlovič. To je glavna prometna žila, ki teče skozi vas in po njej vozi tudi avtobus. Ko bodo asfaltirali tudi to cesto, bo urejena celotna cestna povezava Velike Lašče-Karlovič-Knej-Rasica.

»Vidi se, da smo na samem robu krajevne skupnosti. Vsaka stvar pride zadnja k nam, povsod drugod vse prej dobijo,« pravi vsestransko obveščen kranjan, sicer pa lastnik prasičje farme Edo Smrekar, ki pa vendarle prizna, da je bila vas pred petnajstimi in več leti komunalno še docela nerazvita. Na prasičji farmi, ki deluje v kooperaciji s Kmetijsko zadrujo Velike Lašče, imajo tčas okoli 200 prasičev - pitancev, ukvarjajo pa se tudi z vzgojo odojkov.

Sicer pa imajo Logarji le še tri prave kmetje, prav tolikšno pa je, kot pravijo, tudi povprečje otrok na družino. Vasica torej vsaj demografsko se ne bo ogrozila. BRANKO VRHOVEC

Stari kozolci in kašče dajo poseben pečat Logarjem